

Redakcja naukowa
Filip Kliber, Krzysztof Waliszewski

Fragment książki
materiał promocyjny

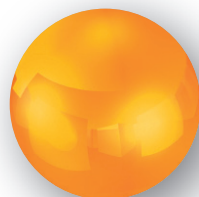
Współczesne problemy finansów i bankowości

Przeobrażenia finansów i bankowości determinowane wykorzystaniem sztucznej inteligencji i uczeniem maszynowym oraz transformacją w kierunku gospodarki zrównoważonej opartej na środowisku, kwestiach społecznych i łądzie korporacyjnym.

print pdf epub mobi

e•edu-Libri

Współczesne problemy finansów i bankowości

Autorzy

Dawid Banaś 1

Krzysztof Kaczmarek 2

Filip Kliber **Wstęp**

Patryk Król 3

Hubert Marczuk 4

Arkadiusz Nowak 5

Jakub Rozmus 6

Krzysztof Waliszewski **Wstęp**

Anna Warchlewska 7

Jakub Zgoła 8

Redakcja naukowa

Filip Kliber, Krzysztof Waliszewski

Współczesne problemy finansów i bankowości

e.edu-Libri

Kraków-Legionowo 2025

© edu-Libri s.c. 2025

Redakcja merytoryczna i korekta: edu-Libri

Projekt okładki i stron tytułowych: GRAFOS

Ilustracja na okładce: Zinetron / Shutterstock

Recenzent

dr hab. Joanna Stawska, prof. UŁ

Wydanie monografii zostało sfinansowane ze środków Uniwersytetu Ekonomicznego
w Poznaniu

Wydawnictwo edu-Libri

ul. Zalesie 15, 30-384 Kraków

e-mail: edu-libri@edu-libri.pl

Skład i łamanie: GRAFOS

Druk i oprawa: OSDW Azymut Sp. z o.o.

Łódź ul. Senatorska 31

ISBN (druk) 978-83-66395-95-4

ISBN e-book (PDF) 978-83-66395-96-1

ISBN e-book (epub) 978-83-66395-97-8

ISBN e-book (mobi) 978-83-66395-98-5

Spis treści

Wstęp (<i>Filip Kliber, Krzysztof Waliszewski</i>)	7
Rozdział 1. Zjawisko persystencji w zielonych, dobrowolnych funduszach emerytalnych (<i>Dawid Banaś</i>)	11
Wprowadzenie	12
1.1. Zjawisko persystencji stóp zwrotu w ujęciu teoretycznym	13
1.2. Możliwości dobrowolnego oszczędzania na emeryturę w Polsce	14
1.3. Metodologia badań własnych	19
1.4. Wyniki badań własnych	20
Podsumowanie	22
Rozdział 2. Analiza inwestycyjna polskiego sektora bankowego (<i>Krzysztof Kaczmarek</i>) ...	23
Wprowadzenie	24
2.1. Analiza fundamentalna	25
2.2. Wybrane anomalie giełdowe	26
2.3. Analiza sektora bankowego na podstawie historycznych stóp zwrotu	29
2.4. Analiza sektora bankowego na podstawie wyceny metodą DCF	30
2.5. Analiza sektora bankowego z uwzględnieniem wybranych anomalii giełdowych ..	31
Podsumowanie	34
Rozdział 3. Bankowość mobilna – przyszłość bankowości detalicznej (<i>Patryk Janusz Król</i>)	35
Wprowadzenie	37
3.1. Przegląd literatury dotyczącej bankowości mobilnej	38
3.2. Ewolucja bankowości mobilnej	43
3.3. Technologie mobilne w bankowości detalicznej	44
3.4. Korzyści z bankowości mobilnej dla klientów	46
3.5. Bankowość mobilna jako element strategii banków	48
3.6. Zagrożenia i wyzwania w bankowości mobilnej	49
3.7. Porównanie wybranych aplikacji mobilnych instytucji finansowych	50
Podsumowanie	52
Rozdział 4. Edukacja ekonomiczna jako przejaw społecznej odpowiedzialności banku centralnego (<i>Hubert Marczuk</i>)	53
4.1. Społeczna odpowiedzialność w działaniach banku centralnego	54
4.1.1. Odpowiedzialność ekonomiczna	55
4.1.2. Odpowiedzialność prawna	56

4.1.3. Odpowiedzialność etyczna	57
4.1.4. Odpowiedzialność filantropijna	58
4.2. Wybrane inicjatywy podejmowane przez NBP w zakresie edukacji ekonomicznej	59
4.2.1. Placówki edukacyjne NBP	60
4.2.2. Badania wiedzy ekonomicznej	61
4.2.3. Kursy, studia MBA i publikacje	62
4.2.4. Pozostałe inicjatywy NBP w zakresie edukacji ekonomicznej	63
Podsumowanie	64
Rozdział 5. Współczesne wyzwania bankowego rynku kredytów hipotecznych z perspektywy pośrednictwa kredytu hipotecznego (Arkadiusz Piotr Nowak)	66
Wprowadzenie	66
5.1. Rynek kredytów hipotecznych w Polsce	67
5.2. Znaczenie branży pośrednictwa kredytu hipotecznego	71
5.3. Współczesne wyzwania bankowego rynku kredytów hipotecznych z perspektywy pośrednictwa kredytu hipotecznego	73
Podsumowanie	76
Rozdział 6. ESG – trendy oraz implementacja (Jakub Rozmus)	77
6.1. Trendy w ESG	78
6.2. Analiza trendów na podstawie Santander i PKO BP	83
Podsumowanie	89
Rozdział 7. ESG w bankowości. Jak moda zmienia się w przymusowy obowiązek – rozważania z obszarem społecznym w tle (Anna Warchlewska)	91
Wprowadzenie	92
7.1. Zmierzyć niemierzalne – standaryzacja raportowania niefinansowego	93
7.2. Filar S (Social) – wyzwania i wskaźniki wpływu banków na kwestie społeczne	96
7.3. Między ideałami a rzeczywistością – krytyczne spojrzenie	99
Podsumowanie	101
Rozdział 8. Rola człowieka i sztucznej inteligencji w prognozowaniu finansowym – stan obecny i możliwe kierunki rozwoju (Jakub Zgola)	102
Wprowadzenie	103
8.1. Definicja i proces prognozowania w finansach	104
8.2. Wyzwania prognozowania finansowego	107
8.3. Trudności w stosowaniu tradycyjnych metod ilościowych	108
8.4. Rola human agents w procesie prognozowania finansowego	109
8.5. Rozwój sztucznej inteligencji w kontekście prognozowania finansowego	111
8.6. Synergia AI i human agents	113
Podsumowanie	114
Bibliografia	116

Wstęp

Finanse i bankowość przechodzą współcześnie głębokie przeobrażenia determinowane wykorzystaniem sztucznej inteligencji (*artificial intelligence*, AI) i uczenia maszynowego (*machine learning*, ML), transformacją w kierunku gospodarki zrównoważonej opartej na środowisku, kwestiach społecznych i ładzie korporacyjnym (*Environmental, Social, Governance*, ESG), w tym na raportowaniu dokonań przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju, a także coraz to nowszymi regulacjami konsumenckimi, ostrożnościowymi i w zakresie raportów zrównoważonych (*Corporate Sustainability Reporting Directive*, CSRD). Instytucje finansowe, w tym banki, zmieniają swoje modele biznesowe w kierunku technologii, opierając się na bankowości mobilnej, elektronicznej i samoobsługowej (*self-service*) z jak najmniejszym udziałem człowieka (automatyczny call center, chatboty). Jednocześnie instytucje finansowe są aktywnym uczestnikiem i odbiorcą tych procesów, finansując chociażby transformację energetyczną i gospodarkę zrównoważoną.

Dlatego warto się przyjrzeć przeglądowi aktualnych zagadnień z finansów i bankowości, co zostanie dokonane w tej monografii. Monografia składa się z ośmiu rozdziałów, których autorami są studenci będący członkami dwóch kół naukowych działających przy Katedrze Pieniądza i Bankowości Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu – SKN Bankier i SKN Zrównoważonych Finansów, a także opiekunowie tych kół oraz osoba współpracująca w roli doktoranta, a redaktorami naukowymi opiekunowie tych kół.

Rozdział 1 autorstwa dra Dawida Banasia omawia zjawisko persystencji stóp zwrotu w zielonych, dobrowolnych funduszach emerytalnych na podstawie danych IKE i IKZE i ma charakter badawczy. W analizie zbadano 21 funduszy w okresie od czerwca 2022 roku do sierpnia 2024 roku. Autor stwierdza, iż badane zjawisko nie występuje w przyjętym okresie, przy czym powodem mogą być zaburzenia zewnętrzne jak pandemia Covid-19 oraz wojna w Ukrainie. Autor przedstawia również problem dobrowolnego dodatkowego oszczędzania Polaków na emeryturę.

W rozdziale 2 autorstwa Krzysztofa Kaczmarka przeprowadzono analizę inwestycyjną polskiego sektora bankowego. Zostały przybliżone dane finansowe oraz

stopy zwrotu wybranych spółek sektora finansowego. Głównym wnioskiem jest niedoszacowanie polskiego sektora bankowego, co wskazuje na dalszy wzrostowy potencjał. Ponadto autor wskazał, że w przypadku tego sektora występują niektóre anomalie rynkowe, takie jak efekt wysokości dywidendy oraz efekt potencjału wysokości.

Rozdział 3 autorstwa Patryka Króla traktuje o bankowości mobilnej jako przyszłości bankowości detalicznej. Autor opisuje jej rozwój oraz wpływ, jaki ma na bankowość detaliczną, ze szczególnym uwzględnieniem bezpieczeństwa. Rezultaty badań wskazują na olbrzymi rozwój bankowości mobilnej w ostatnich latach i wiodący udział w kanałach interakcji z klientami. Wnioski z badania wskazują na bezpieczeństwo jako główny czynnik, który będzie decydował o rozwoju bankowości mobilnej.

W rozdziale 4 autor Hubert Marczuk wskazuje na edukację ekonomiczną NBP jako przejaw społecznej odpowiedzialności banku centralnego. Autor skupia się na działaniach NBP w obszarze edukacji ekonomicznej i finansowej, ze szczególnym uwzględnieniem aspektów ESG realizowanych przez polski bank centralny. W pracy podkreślono powszechność i kompleksowość działań banku w omawianym zakresie, które przejawiają się w dużej liczbie inicjatyw podejmowanych przez NBP.

Rozdział 5 autorstwa Arkadiusza Piotra Nowaka dotyczy wyzwań bankowego kredytu hipotecznego z perspektywy pośrednictwa kredytu hipotecznego. Przedstawiono w nim dane dotyczące rynku kredytów hipotecznych (miesięczna sprzedaż kredytów, liczba i wartość umów kredytowych zawieranych w Polsce czy średnie wartości udzielonego kredytu) jak i wskazano na udział pośredników. Autor analizuje również szanse i zagrożenia, jakie stoją przed tym rynkiem.

Rozdział 6 autorstwa Jakuba Rozmusa przybliży koncepcję ESG w kontekście trendów i jej implementacji. Autor wskazuje na zaspokajanie przez banki potrzeby coraz lepszych raportów ESG. Co więcej, analiza raportów pokazała, że badane banki traktują badaną tematykę poważnie i podchodzą do niej w sposób nastawiony na rozwój. Autor sugeruje również, jak banki jako instytucje finansujące mogą skorzystać na promowaniu implementacji ESG.

Rozdział 7 autorstwa dr Anny Warchlewskiej dotyczy ESG w bankowości. Autorka stara się udzielić odpowiedzi na pytanie, jak moda zmienia się w przymusowy obowiązek – rozważania z obszarem społecznym w tle. Przedstawia krytyczną analizę raportowania ESG, w tym przede wszystkim powierzchowną analizę niektórych jej aspektów, np. części społecznej. Przedstawiona została zwłaszcza kwestia jej rozproszoneści, co, zdaniem autorki, spłyca problem.

Rozdział 8 autorstwa Jana Zgoły porusza temat roli człowieka i sztucznej inteligencji w prognozowaniu finansowym: stan obecny i kierunki rozwoju. Są to zagadnienia związane nie tylko ze sztuczną inteligencją, ale również z wyzwaniem prognozowania w świecie powszechnie dostępnej informacji oraz big data. Ponadto

autor przybliży pola, w jakich rozwój sztucznej inteligencji będzie wspomagać możliwości tworzenia projekcji oraz jakie kompetencje będą wymagane w przyszłości od analityków.

Wydając monografię „Współczesne problemy finansów i bankowości”, autorzy mają nadzieję, że jej lektura przybliży Czytelnikom najważniejsze zagadnienia dotyczące współczesnych finansów i bankowości, a także stanie się inspiracją dla studentów i młodych pracowników nauki do prowadzenia własnych badań w tych obszarach.

Filip Kliber
Krzysztof Waliszewski

W monografii w trafny sposób ukazano kluczowe trendy kształtujące współczesne finanse i bankowość, podkreślając znaczenie sztucznej inteligencji, uczenia maszynowego oraz zrównoważonego rozwoju (ESG). Wskazano na zmiany w modelach biznesowych instytucji finansowych, zwracając uwagę na rosnącą automatyzację oraz rozwój bankowości elektronicznej i mobilnej. Mocnym punktem tekstu jest uwzględnienie wpływu regulacji, takich jak CSRD, które odgrywają coraz większą rolę w funkcjonowaniu sektora finansowego. Całość jest dobrze ustrukturyzowana i przedstawia szeroką perspektywę zmian, ukazując zarówno technologiczne, jak i regulacyjne aspekty transformacji rynku finansowego:

- w przystępny sposób przedstawiono rozwój „zielonych” funduszy emerytalnych w Polsce, podkreślając ich rosnącą popularność w kontekście zrównoważonego rozwoju i inwestycji długoterminowych;
- w sposób przejrzysty i merytoryczny zanalizowano kondycję sektora bankowego w Polsce, opierając się na narzędziach analizy fundamentalnej, takich jak metoda DCF, a także w kompleksowy i przystępny sposób przedstawiono dynamiczny rozwój bankowości mobilnej, podkreślając zarówno jej zalety, jak i kluczowe wyzwania;
- zwrócono uwagę na istotne wyzwania związane z konkurencją między bankami a pośrednikami kredytowymi, podkreślając zarówno jej pozytywne, jak i potencjalnie negatywne skutki;
- uwzględniono kwestie etyczne, takie jak ryzyko *misselingu* i nieuczciwej konkurencji;
- podkreślono znaczenie inicjatyw edukacyjnych NBP oraz ich szeroką dostępność dla różnych grup społecznych i wiekowych;
- dokonano analizy ESG nie tylko z punktu widzenia banków, ale także klientów, regulacji i interesariuszy; podkreślono rosnące znaczenie społecznego aspektu ESG w działalności banków, co stanowi istotny temat w kontekście zrównoważonego rozwoju i odpowiedzialności korporacyjnej;
- poruszono kluczową rolę człowieka w procesie prognozowania finansowego, podkreślając zarówno obecne znaczenie analityków, jak i przyszłe możliwości automatyzacji dzięki AI.

Autorami są opiekunowie oraz członkowie dwóch studenckich kół naukowych działających przy Katedrze Pieniądza i Bankowości Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu – SKN Bankier i SKN Zrównoważonych Finansów. Redakcji naukowej podjęli się opiekunowie tych kół.

www.edu-libri.pl

Wydawnictwo edu-Libri jest oficyną wydawniczą publikacji naukowych i edukacyjnych.

Współpracujemy z profesjonalnymi redaktorami merytorycznymi i technicznymi z dużym doświadczeniem w przygotowywaniu publikacji specjalistycznych. Stawiamy na jakość łąconą z nowoczesnością, a najważniejsze dla nas są przyjemność współtworzenia i satysfakcja z dobrze wykonanego zadania.

Nasze publikacje (drukowane i elektroniczne) są dostępne w księgarniach stacjonarnych i internetowych oraz w czytelniach on-line ibuk.pl, osbi.pl i nasbi.pl – szczegóły na stronie wydawnictwa.

